

Ú v o d n ý p r e j a v

vedúceho maďarskej vládnej delegácie

na budapeštianskom kole maďarsko-slovenských rokovaní o realizácii
rozsudku Medzinárodného súdneho dvora v Haagu z 25. septembra 1997,
konanom 3. mája 2007

Vážený pán splnomocnenec vlády!

Vážené dámy a páni!

Na začiatku dnešného rokovacieho dňa by som chcel informovať o stanovisku maďarskej strany vo vzťahu k programu rokovania kratšie než obvykle. Dôvodom toho je, že v súvislosti s dohodou zachytávajúcou zásady vzťahujúce sa na realizáciu Rozsudku Medzinárodného súdneho dvora v Haagu, ktorá by sa mala uzavrieť čo najskôr, už obe strany predložili svoje textové návrhy a aj podrobné odôvodnenia. Pred nami leží návrh dohody maďarskej strany z apríla 2001, ako aj návrh slovenskej strany z decembra 2006 a návrh maďarskej strany vyhotovený ako odpoveď naň. Poznáme veľmi podrobné odborné stanoviská oboch strán vyhotovené v rokoch 1999 a 2000. Mnohé otázky vyčerpávajúco prediskutovali aj pracovné skupiny. Mohli sme dôkladne spoznať názory druhej rokujúcej strany, jej odborné úvahy o teoretických zásadách realizácie Rozsudku. Teraz je teda potrebné, aby sme tieto názory a stanoviská vzali tematicky zaradom, z bodu na bod, a aby sme sa pokúsili sformulovať spoločný text spĺňajúci ustanovenia Rozsudku, spočívajúci na inštrukciách Medzinárodného súdneho dvora, prijateľný v oboch krajinách.

Navrhujem, aby sme dnešné kolo rokovaní vcelku zasvätili prediskutovaniu návrhu dohody. V záujme zvládnutia diskusie navrhujem aj to, aby sme postupovali po článkoch alebo po tematických celkoch. Na konci dňa zachyťme pokiaľ sme sa v diskusii dostali, v ktorých otázkach sa podarilo dospieť k dohode, a kde ešte existujú odlišné názory, a ak sa to

ukáže potrebným, na nasledujúcom bratislavskom stretnutí pokračujeme, ale snažme sa o to, aby sme vtedy aj uzavreli započaté hľadanie kompromisu.

Pokiaľ by bol tento navrhovaný spôsob práce pre slovenskú stranu prijateľný, tak maďarská strana bude v prípade každého jedného článku alebo tematického okruhu osobitne, ale stručne informovať o svojom stanovisku, respektíve odôvodní svoj návrh textu. Tento spôsob diskusie môže byť vhodný aj na zmiernenie ešte existujúcich názorových rozdielov týkajúcich sa spôsobu zaobchádzania s právom Európskej únie. Pamätáme si, že maďarská strana predtým ako osobitný bod programu navrhovala prerokovať, že ktoré právne predpisy spoločenstva obsahujú v súvislosti s gabčíkovským sporom predpis alebo obmedzenie usmerňujúce strany, alebo vzťahujúce sa na budúci prevádzkový poriadok. Slovenská strana zdôrazňovala, že takýto bod programu považuje za zbytočný. Tento protiklad by bolo možné vyriešiť, keby sme síce neotvorili diskusiu prebiehajúcu paralelne s prípravou návrhu dohody, ale strany by v prípade každého tematického okruhu rozšírili svoju pozornosť aj na prípadné existujúce záväzky voči spoločenstvu, a v súvislosti s danými paragrafmi by skúmali to, či existuje také hľadisko, ktoré by sme kvôli vyhnutiu sa porušeniu práva EÚ museli uplatniť v našej dohode.

Skôr než našu energiu sústredíme na podrobnú diskusiu o návrhu dohody, by som rád vyzdvihol niekoľko hľadísk, ktoré zásadne ohraničujú stanovisko maďarskej strany.

(1) **Jednou kľúčovou otázkou** je usporiadanie spoločného horného úseku hraničnej rieky. V rámci toho musíme splniť nasledovné ciele:

- (a) nájdenie optimálneho prevádzkového poriadku gabčíkovskej elektrárne,
- (b) zabezpečenie podmienok pre dobrý ekologický stav bočných ramien na oboch stranách Dunaja,
- (c) garantovanie protipovodňovej ochrany,
- (d) usporiadanie majetkovej situácie gabčíkovskej elektrárne a v nej vyrobenej energie,
- (e) usporiadanie právneho stavu čunovských objektov.

Maďarská strana v priebehu plnenia cieľov očakáva, že – okrem iného v duchu bodu 140 rozsudku – spoločne vytvoríme podmienky rehabilitácie prostredia szigetközskej inundácie a budeme garantovať práva týkajúce sa pobrežných štátov hraničných riek.

(2) **Druhou kľúčovou otázkou** je, že na úseku Dunaja pod Sapom – okrem garantovania protipovodňovej bezpečnosti – ako budeme vedieť zosúladiť čím ďalej tým naliehavejší príkaz zachovania prírodných hodnôt, z hľadiska budúcnosti ľudstva, so záujmami vytvorenia plavebnej cesty zabezpečujúcej uspokojenie dopravno-prepravných požiadaviek. Európsky parlament práve v týchto dňoch prerokúval správu Komisie o vypracovaní tematickej stratégie udržateľného využívania prírodných zdrojov. aj keď aj existujúce právne predpisy spoločenstva sa jasne vyjadrujú o integrovaní environmentálnych hľadísk do jednotlivých odborných politík, Komisia potvrdila, že „je potrebná taká dlhodobá stratégia, ktorá zabuduje environmentálne vplyvy využívania prírodných zdrojov do procesu vypracovávania odborných politík“. V súlade s tým a s ekonomickými skutočnosťami maďarská strana je aj naďalej presvedčená, že na úseku Dunaja medzi Sapom a ústím Ipl'a nie je potrebné rozšírenie kapacity plavebnej cesty, ale zabezpečenie plavebných podmienok s trvalou a vypočítateľnou kvalitou, ktorej stálou podmienkou je stanovenie technických parametrov prispôsobených prírodno-ekologickým podmienkam.

Vážený pán splnomocnenec vlády!

Vážené dámy a páni!

Neuzavretie gabčíkovského právneho sporu teraz už desaťročia znevýhodňuje možnosti rozvoja obyvateľov nachádzajúcich sa pozdĺž spoločného úseku Dunaja, obmedzuje realizáciu ich hospodárskych plánov, a spôsobuje obavu tých, ktorí cítia zodpovednosť za životné prostredie. Na našich rokovaníach, na diskusiách na úrovni odborníkov – prácou počas dlhých rokov – sme nazhromaždili veľké množstvo odborne vyargumentovaného znalostného materiálu. Musíme vstúpiť na prvý schod poslednej etapy našich rokovaní, musíme naformulovať našu dohodu o vyznačení spôsobu realizácie Rozsudku. Nepovažovali by sme však za krok straty našej prestíže, keby sme sa kvôli neriešiteľnosti sporu museli obrátiť na tretiu stranu, ale aj naďalej veríme v úspech našich dvojstranných rokovaní, a aj dnes urobíme všetko preto vo svetle záväzku rokovať dobromyseľne a bez predbežných podmienok.

Ďakujem za vašu úctivú pozornosť!